

Obsah

Predhovor	7
1. Úvod do štúdia enzymológie	9
1.1 História enzymológie	10
2 Význam enzýmov a enzymovej katalýzy, chemická stavba a štruktúra enzýmov, jednotky enzymovej aktivity	11
2.1 Chemická stavba a štruktúra enzýmov	11
2.1.1 Stanovenie primárnej štruktúry enzýmov	15
2.1.2 Sekundárna štruktúra enzýmov	18
2.1.3 Terciárna štruktúra enzýmov	20
2.1.4 Kvartérna štruktúra enzýmov	20
2.2 Jednotky enzymovej aktivity	22
3 Názvoslovie a klasifikácia enzýmov, charakteristika jednotlivých tried enzýmov	23
4 Kinetika enzymových reakcií, vplyv efektorov a spôsoby regulácie enzymovej aktivity	31
4.1 Špecifita a rýchlosť enzymových reakcií	31
4.2 Vplyv podmienok postredia na aktivitu enzýmov	38
4.2.1 Inhibície enzymových reakcií	39
4.3 Spôsoby regulácie aktivity enzýmov	43
4.3.1 Genetická regulácia	43
4.3.2 Regulácia spätnou väzbou	44
4.3.3 Regulácia posttranslačnými modifikáciami	45
4.3.4 Regulácia kompartmentáciou	45
4.3.5 Alosterické enzýmy	46
4.4 Kofaktory enzymových reakcií	46
4.4.1 Kofaktory oxidoreduktáz	47
4.4.2 Kofaktory transferáz	50

4.4.3 Kofaktory lyáz.....	52
4.4.4 Kofaktory izomeráz.....	52
5 Metódy izolácie a purifikácie enzýmov	53
5.1 Homogenizácia biologického materiálu, odstredovanie, ultrafiltrácia, dialýza a precipitácia enzýmov	53
5.2 Chromatografické metódy	55
5.2.1 Gélová filtrácia.....	56
5.2.2 Ionovymenná chromatografia.....	57
5.2.3 Afinitná chromatografia	58
5.3 Elektromigračné metódy	59
6 Imobilizované enzýmy	63
6.1 Spôsoby imobilizácie enzýmov.....	64
6.1.1 Imobilizácia enzýmov väzbou na nerozpustné nosiče.....	64
6.1.2 Imobilizácia enzýmov zachytením do štruktúry polymérov	69
6.1.3 Imobilizácia enzýmov zosieťovaním	70
7 Metódy stanovenia aktivity enzýmov.....	71
7.1 Stanovenie aktivity enzýmov	71
7.2 Stanovenie objemovej a špecifickej aktivity enzýmov.....	75
7.3 Stanovenie aminokyselín v aktívnom centre proteolytických enzýmov	76
8 Využitie enzýmov v potravinárstve, medicíne a v detergentoch.....	77
8.1 Výroba liehu.....	77
8.2 Výroba sladú a piva.....	80
8.3 Výroba vína	85
8.4 Enzýmy vo výrobe ovocných a zeleninových štiav.....	90
8.5 Pekárska výroba	92
8.6 Využitie enzýmov v oblasti prvovýroby mlieka a v mliekarenskom priemysle	96
8.6.1 Rozdelenie enzýmov mlieka	96
8.6.2 Vlastnosti a význam niektorých enzýmov mlieka.....	97

8.6.3 Enzýmy mliekarenských kultúr	102
8.6.4 Využitie enzýmov pri výrobe syrov	105
8.6.5 Výroba delaktózovaného mlieka	108
8.6.6 Ďalšie aplikácie enzýmov v mliekarstve	109
8.7 Výroba sladidiel a modifikovaných škrobov	111
8.7.1 Enzymaticky modifikované škroby	111
8.7.2 Izoglukóza, HFCS (High Fructose Corn Syrup)	113
8.7.3 Invertný cukor	114
8.7.4 Izomaltulóza, Palatinóza™	115
8.8 Ďalšie využitie enzýmov vo výrobe potravín	117
8.9 Enzýmy ako lieky	120
8.10 Enzýmové detergenty	123
9 Využitie enzýmov v analytickej praxi	125
9.1 Využitie enzýmov v analýze potravín	126
9.2 Enzýmová imunosorpčná analýza, ELISA (Enzyme-Linked- Immunesorbent Assay)	129
9.3 Využitie enzýmov v diagnostike ochorení	132
10 Enzýmové inžinierstvo	136
11 Legislatívne predpisy pre potravinárske enzýmy	138
Zoznam použitej literatúry	143
Zoznam použitých elektronických zdrojov	145
Zoznam zdrojov komerčných informácií	147